

Grote verzekeraars staan achter certificatie ET-inspecties

Marktregulering elektrische veiligheid: de volgende stap

Vrijwel alle ondernemers en gebouweigenaren hebben zich tegen brand en andere calamiteiten verzekerd. Maar nog niet de helft van hen laat met enige regelmaat de elektrotechniek in hun onroerend goed inspecteren. Dit blijkt uit onderzoek van de verzekeringsmaatschappijen. En dat terwijl elektrisch materieel in de Top-3 van de oorzaken van brand staat. Het preventieve toezicht op de veiligheid in de gebouwde omgeving en op het werk wordt door de overheid steeds meer overgelaten aan de markt zelf. Daarom gaan de meeste grote verzekeraars elektrotechnische inspecties volgens de nieuwe NTA 8220 opnemen in hun polisvoorwaarden.

Dit is de inschatting van de risicodeskundigen Jordy Otten van Delta Lloyd, Wim de Ruijter van Nationale Nederlanden, en Marcel van der Hoorn van Achmea. Daartoe behoren ook bekende verzekeringsnamen als Interpolis, Zilveren Kruis, Centraal Beheer, FBTO en Inshared.

NTA 8220

De nieuwe inspectiemethode voor de brandveiligheid van al het elektrotechnisch materiaal in gebouwen wordt door onder meer de verzekeraars en elektrotechnische inspecteurs zelf bij NEN vastgelegd in de nieuwe standaard NTA 8220. Deze wordt nog komend najaar afgerond.

derlandse Raad voor Accreditatie, een door de overheid aangewezen instelling.

De titel van de Nederlandse Technische Afspraak (NTA) 8220 luidt 'Methode voor het beoordelen van elektrisch materieel op brandrisico'. Op basis van de praktijkervaringen in de komende jaren kan deze NTA 8220 worden doorontwikkeld tot de norm NEN 8220. Lees meer over dit document in de voorgaande artikelen.

Marktwerking

Nederland legt sinds een aantal jaren het preventieve toezicht op de veiligheid van mensen in woningen, in gebouwen, en op hun werk steeds meer in handen van de markt zelf. Alle schakels in de bouw- en installatieketen worden hierdoor 'zelf aansprakelijk voor het voldoen aan de eisen in bouw- en arbowetgeving', zo omschrijft de overheid samengevat het gevolg hiervan.

De wettelijke veiligheidseisen blijven namelijk wel gewoon van kracht. De overheid trekt zich alleen terug van het preventieve toezicht op de naleving ervan. De nieuwe NTA 8220 en de SCIOS Scope 10-certificatie vormen samen de volgende stap in de zelfregulering van de elektrische veiligheid door de markt.

'Inspectierapport belandt nog te vaak in de kast'

De Stichting SCIOS ontwikkelt intussen voor deze NTA 8220-inspecties samen met diezelfde partijen een nieuwe certificeringsregeling. Die moet waarborgen dat de inspecties vakbekwaam, objectief en onder onafhankelijk toezicht van een certificerende instelling (CI) worden uitgevoerd.

Deze CI's worden hiervoor geaccrediteerd door de Ne-

Meer dan de helft van de gebouweigenaren laat hun elektrotechnische installaties nog altijd niet inspecteren (NB: de afgebeelde gebouwen zijn willekeurig gekozen en nadrukkelijk niet gerelateerd aan de afgebeelde gebreken).

Verzekering

Door de terugtrekende overheid verandert de juridische positie van de marktpartijen die bij de veiligheid in de gebouwde omgeving betrokken zijn. Dat zijn onder meer de gebouweigenaren en –beheerders, werkgevers, en de inspecteurs en installateurs die zij inschakelen.

‘En de risico’s blijven bestaan’

Ook de verzekeringsmaatschappijen hebben belang bij deze zelfregulering van de veiligheid van de elektrotechniek in gebouwen. Zij draaien bij brand, ongevallen en andere calamiteiten op voor de schade. In plaats van de overheid gaan zij in toenemende mate preventieve inspecties eisen van de installatie- en beveiligingstechniek in woningen, gebouwen, fabrieken en de infrastructuur.

Certificatie is voor de verzekeraars en alle andere opdrachtgevers van installatietechnische inspecties een waarborg dat deze vakbekwaam en op een betrouwbare manier worden uitgevoerd.

Wettelijke plicht

Naar hun ervaring beseffen bedrijven en organisaties nog lang niet altijd, dat ze - ondanks het afnemende toezicht

door de overheid – zelf volledig wettelijk verantwoordelijk zijn en blijven voor de veiligheid van de werknemers, leerlingen, patiënten, bewoners, toeschouwers en andere aanwezigen in hun gebouwen.

Dit vanuit onder meer burgerlijk recht en de bouw- en arbowetgeving, met alle bijbehorende normen. Of daar nu op wordt toegezien of niet.

Toch heeft naar schatting van de risico-deskundigen nog niet de helft van alle werkgevers de norm NEN 3140 met bijbehorende periodieke inspecties geïmplementeerd. Terwijl dat voor hen in welke sector dan ook juridisch de sterkste methode is om aan te tonen te hebben voldaan aan alle verplichtingen vanuit Arbowet- en regelgeving. Althans, op het gebied van de elektrotechniek.

60% inspecteert niet

Jordy Otten: “Daarnaast leerde onderzoek van Delta Lloyd in 2012 dat meer dan de helft van de werkgevers en andere gebouweigenaren hun elektrotechnische installaties nog altijd niet laat inspecteren, ondanks de clausules daarover in de polissen. Of er wordt wél geïnspecteerd, maar de geconstateerde gebreken worden niet verholpen. Het inspectierapport belandt in de kast en de risico’s blijven bestaan.”

Aan de hand van NTA 8220 wordt in iedere specifieke gebruiksruimte van een gebouw een risico-inventarisatie gemaakt.

- ▶ NEN 3140, waarnaar met betrekking tot de elektrotechniek veel in verzekeringspolissen wordt verwezen, is bij Arboret en regelgeving van oudsher vooral gericht op het voorkomen en beperken van letselschade bij het werk. Dat is uiteraard van groot belang, maar om de brandveiligheidsrisico's van elektriciteit voldoende te beheersen is een andere aanpak nodig. Hierbij moet de ET-inspectie tevens zijn gericht op tal van andere aspecten. En de risico's ten gevolge daarvan kunnen ook nog eens van sector tot sector verschillen.

'De NTA 8220-inspecties dienen een heel ander doel'

De normen

De elektrotechniek in gebouwen moet in verband met de veiligheid voldoen aan verschillende normen. Deze normen worden voor een belangrijk deel bij Nederlandse en Europese wet- en regelgeving aangewezen.

Bij oplevering van een nieuwe laagspanningsinstallatie dient deze vanuit het Bouwbesluit te voldoen aan de veiligheidseisen in NEN 1010. In de industrie en infrastructuur is hierop NEN-EN-IEC 60204 van kracht vanuit Europese regelgeving, waaronder de Machine Richtlijn. Beide normen verwijzen naar tal van andere normen die van toepassing kunnen zijn, en naar de voorgeschreven inspectie bij oplevering.

Verwarring

Maar bij het gebruik van installaties gedurende vele tientallen jaren na de oplevering wordt de situatie minder helder. In arbeidsomstandigheden zijn hierop de periodieke inspecties in het kader van de norm NEN 3140 van toe-

passing. Maar NEN 3140 is niet altijd in ieder gebouw van toepassing. Hierover bestaat in de markt nog altijd veel verwarring, constateren de risico-deskundigen.

In veel gebouwen wordt de elektrotechniek vrijwel nooit geïnspecteerd. Alleen wanneer uitval of defecten optreden wordt daar een technicus bij gehaald.

Top-3 brand

En dat terwijl de elektrotechniek bij de verzekeraars in de Top-3 van oorzaken van brand staat. In de praktijk stelde Achmea een paar jaar geleden na onderzoek vast dat 'enige vorm van preventieve inspectie, samen met herstel en aandacht voor de installatie, de schadecijfers met 40 procent deed dalen'.

Hierdoor ontstond zowel bij hen als bij de verzekerde gebouweigenaren en –beheerders een toenemende vraag naar een onafhankelijke controle van de vakbekwaamheid en objectiviteit van elektrotechnische inspecteurs. Erkenningsregelingen voor elektrotechnische inspecteurs en installateurs worden vanuit de overheid en de energiebedrijven al een heel aantal jaren niet meer verplicht gesteld.

Certificatie

Ook de elektrotechnische inspecteurs zelf, verenigd in brancheorganisatie UNETO-VNI en de beroepsvereniging iKeur, wilden zowel hun opdrachtgevers als de verzekeraars meer zekerheid kunnen bieden omtrent hun vakbekwaamheid en betrouwbaarheid. Dit in de vorm van een certificeringsregeling die onder toezicht staat van de Nederlandse Raad voor Accreditatie (RvA). Dat is een door de overheid aangewezen instelling die toezicht houdt op de certificeringsregelingen, die door de markt zelf worden ontwikkeld en uitgevoerd. De RvA moet hierbij op haar beurt ook voldoen aan allerlei Nederlandse en Europese normen. Deze RvA accrediteert certificerende instellingen als Kiwa, Dekra en Veritas, die erop toezien dat de elektrotechnische bedrijven hun werk doen volgens alle reglementen, normen en andere eisen.

Stichting SCIOS

Om zo'n certificeringsregeling voor elektrotechnische inspecteurs te ontwikkelen vormde het Verbond van Verzekeraars (VvV) samen met UNETO-VNI en iKeur een stuurgroep, die aansluiting zocht bij SCIOS. Dat stond oorspronkelijk voor Stichting Certificatie Inspectie en Onderhoud Stookinstallaties. Deze organisatie beheert en onderhoudt al 18 jaar de zogenoemde Scopes 1 tot en met 7 voor de gecertificeerde inspectie van de verschillende typen stookinstallaties in gebouwen.

Samen werden de Scopes 8 en 9 ontwikkeld voor de

De nieuwe inspectiemethodiek is niet alleen gericht op de elektrotechnische installatie zelf...

- ▶ NEN 3140-inspecties van elektrotechnische installaties en daarop aangesloten arbeidsmiddelen. De naam van de stichting werd veranderd in 'Stichting SCIOS, certificatie van inspectie en onderhoud van technische installaties'. Deze scopes werden eind 2014 door de RvA goedgekeurd, waarmee de verouderde Criteria van Toezicht (CvT) van het voormalige Kema en de certificerende Stichting Stipel kwamen te vervallen.

'Verzekeraars zijn steeds vaker partner in risicomangement'

Scope 10

Terwijl deze certificeringsregelingen werden uitgerold, ontwikkelde het College van Deskundigen van SCIOS de nieuwe Scope 10, met als basis de eveneens nieuwe NTA 8220. Jordy Otten is namens het VvV lid van de speciale werkgroep bij NEN hiervoor. Deze hoort bij de normcommissie die tevens verantwoordelijk is voor NEN 3140 en 3840.

Brandveiligheid

De genoemde risico-deskundigen leggen uit wat het verschil is met de bestaande Scopes 8 en 9. Deze zijn op basis van onder meer NEN 3140 gericht op het veilig werken aan, met en nabij elektrotechnische installaties en arbeidsmiddelen in het kader van de Arbowet- en regelgeving die daarop van toepassing is. Bij de brandveiligheid van elektrisch materieel in gebouwen spelen niet alleen elektrotechnische factoren een rol, maar ook allerlei andere gebruikaspecten en omgevingsinvloeden. De risico's daarvan kunnen van gebouw tot gebouw - en per gebruikruimte daarin - verschillen. Dat vraagt om een andere inspectiemethodiek.

Deze is door alle betrokkenen samen bij NEN vastgelegd in de NTA 8220. Hij is niet alleen gericht op de elektrotechnische installatie, maar op al het aangesloten elektrisch materieel in relatie tot de genoemde gebruiks- en omgevingsfactoren.

Andere vaardigheden

"Deze nieuwe inspectiemethodiek komt niet in de plaats van de NEN 3140-inspecties", benadrukken de risicodeskundigen. "De NTA 8220-inspecties dienen een heel ander doel. Ze zijn gericht op de brandveiligheid van de elektrotechniek, in relatie tot de aard van het gebruik en de omgevingsfactoren die hierbij een rol spelen. Dat vereist van de inspecteur naast de elektrotechnische kennis nog een aantal andere vaardigheden. Zo moeten de Scope-10 inspecteurs allerlei gebruiks- en omgevingsrisico's kunnen analyseren."

Opleiding en examen

Maar natuurlijk, op de eerste plaats moeten zij beschikken over voldoende elektrotechnische kennis, beaamt Jordy Otten. Hij vertegenwoordigt de risicodeskundigen tevens bij de ontwikkeling van de opleidings- en -exameneisen voor Scope 10:

"Voor certificatie binnen de nieuwe Scope 10 zullen inspecteurs daarom eerst het examen voor Scope 8 voor de NEN 3140-inspecties met goed gevolg moeten afleggen. Pas daarna volgen de aanvullende training en het examen voor Scope 10."

Natuurlijk zal er een overlap zijn met de NEN 3140-inspecties, beamen ook de risicodeskundigen:

"Maar er zijn ook grote verschillen van aanpak. De NTA 8220-inspecties zijn gericht op een heel andere doelgroep, met elektrotechnische installaties die mogen worden bediend door leken op elektrotechnisch gebied. Dat vereist een heel andere inspectie dan de installaties die in het kader van NEN 3140 alleen mogen worden bediend door voldoende opgeleide en bevoegde personen."

De NTA 8220-inspectie kan als een op zichzelf staande inspectie worden uitgevoerd, maar ook in aanvulling op een NEN 3140-inspectie. In dat geval is naast de arbeidsveiligheid meteen ook de brandveiligheid gewaarborgd. Bovendien zullen de gecertificeerde NTA 8220-inspecteurs voor hun eigen veiligheid ook moeten werken volgens de eisen in NEN 3140.

Mededinging

Ook al mogen verzekeringsmaatschappijen dit vanwege de

...maar ook op risicofactoren in de omgeving ervan...

vigerende mededingingswetgeving niet onderling afspreken; de drie risicodeskundigen verwachten dat het overgrote deel van de brandverzekeraars een periodieke brandveiligheidsinspectie op basis van de nieuwe NTA 8220 tot onderdeel van de polisvoorwaarden zal maken.

‘Wij gaan NTA 8220-inspecties eisen in onze polisvoorwaarden’

Risicomangement

Naast brand en ongevallen kan falende elektrotechniek in tal van min of meer kritische sectoren ook nog eens zorgen voor enorme economische gevolgschade. Ook daartegen dekken ondernemers en organisaties zich in bij de verzekeraars.

De risico-deskundigen: “Hierdoor hebben wij niet meer alleen de taak de kosten te dekken wanneer er ietsel of

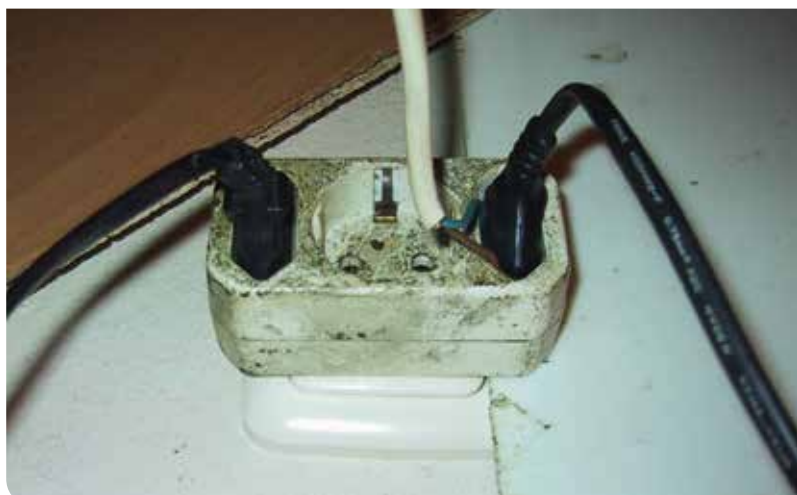
schade is ontstaan. We zijn steeds meer een partner in risicomangement. Wij proberen bewustzijn te creëren door ondernemers inzicht te geven in hun bedrijfsrisico's. Vaak zijn zij zich totaal niet bewust van de risico's van hun elektrotechnische installaties. Ze zijn als ondernemer immers dagelijks met heel andere zaken bezig: namelijk het realiseren van de kernactiviteiten van hun bedrijf.”

Dus: “Nu de overheid zich terugtrekt van de preventieve handhaving van de wettelijke veiligheidseisen, wordt het steeds meer onze taak de risico's samen met de ondernemer vooraf in te perken. Dat doen we onder meer door periodieke veiligheidsinspecties te eisen via de polisvoorwaarden.”

Een andere eis van de verzekeraars is dat de inspecteurs die in verband met de polisvoorwaarden worden ingeschakeld door middel van certificatie kunnen aantonen hun vak te verstaan.

VIER-inspecteurs

Begin komend jaar al verwachten de verzekeraars de eerste Scope-10 certificatie van elektrotechnische inspecteurs: “En dan kunnen wij als verzekeraars de NTA 8220-inspecties ook echt gaan eisen in onze polisvoorwaarden.” Zij verwachten tevens dat er voor de erkende VIER-inspecteurs (Verzekerings-Inspectie Elektrotechnische Risico's) van beroepsvereniging iKeur een overgangs- of inloopregeling komt voor de SCIOS-scope 10. Die was er ook voor de CvT-gecertificeerde NEN 3140-inspecteurs, die nu worden gecertificeerd binnen de SCIOS Scopes 8 en 9.

...en op de aard van het gebruik.

